



Kommunalt handlingsprogram 2022 – 2026

Beslutat vid årsmöte 2022-03-14

Vi vill bygga Osby kommun stark och hållbar

Osby kommun ska vara den bästa platsen på jorden för alla som har valt att leva sina liv just här. Vi socialdemokrater vill bygga samhället starkt, så att alla våra kommuninvånare kan bli den bästa versionen av sig själv.

Människan ska vara fri att utvecklas som individ, råda över sitt eget liv, forma sin tillvaro efter egna önsknings och påverka det egna samhället. Denna frihet ska gälla alla. Därmed är jämlikhet frihetens förutsättning. Vi socialdemokrater vill avlägsna de ekonomiska, sociala och kulturella hindren för människors frigörelse.

Vårt demokratiska system är värdefullt. Det behöver alltid skyddas och utvecklas. Vi socialdemokrater värnar det demokratiska samtalet. Det är en förutsättning för folkstyret.

Vi socialdemokrater anser inte att vinstjakten hör hemma i svensk välfärd. Resurser avsatta för välfärden ska användas till att förbättra skolresultaten och ge våra äldre och sjuka en trygg omsorg och vård – inte till stora vinstuttag.

Det är viktigt att hushålla med resurserna. Det är medborgarnas pengar vi handskas med och de ska ge service till medborgarna efter behov och samtidigt bygga kommunen stark på kort och lång sikt.

Vi socialdemokrater vill ta ansvar för att styra och leda kommunen, formulera mål, precisera vad som ska uppnås, prioritera och fördela resurser. Vi kommer också att ta reda på hur det går i de kommunala verksamheterna och föra dialog med kommuninvånarna kring hur skattemedlen används och vilka resultat som uppnås. Utan att ta reda på hur det gick, titta på resultat vet vi inte vad som fungerar bra eller vad som behöver förbättras.

Den kommunala ekonomin ska styras utifrån principen om att varje förslösad skattekrona är en stöld från folket.

Vi Socialdemokrater kommer att ställa frågan: Gör vi på rätt sätt? Kan vi fördela de resurser vi redan har på annat sätt och erbjuda mer och bättre verksamhet med högre kvalitet?



Innehåll	Sidan
Vi bygger en stark välfärd	2
- Kunskap och bildning	2
- Hållbar äldreomsorg i Osby kommun	3
- Den livsviktiga hälsan	4
Vi bygger samhället hållbart	6
- Hållbart klimat	6
- Hållbara boenden och levande samhällen	7
Vi bygger ett hållbart arbetsliv	8
- Utvecklat samarbete med näringslivet	8
- Arbete åt alla	8
- Attraktiv arbetsgivare	9

Vi bygger en stark välfärd

Vår gemensamma välfärdsmodell är en del av det som gör Sverige fantastiskt. Genom att ställa krav på varandra och hjälpas åt så utvecklar vi vår gemensamma samhällsmodell. När välfärden fungerar och omfattar alla vågar vi mer; byta jobb, starta företag, bilda familj och skaffa barn, flytta eller börja studera. Det tjänar vi alla på.

När välfärden omfattar alla kan den enskilda människans frihet växa. Då kan alla få chansen att förverkliga sina livsdrömmar. Detta är grunden för socialdemokratisk politik. Därför prioriterar vi investeringar i det gemensamma; utbildning, välfärd, infrastruktur och bostäder.

Kunskap och bildning

Vi socialdemokrater vill bygga ett samhälle där alla barn i Osby kommun ska få en god utbildning och bildning. Förskolan och skolan ska vara en plats där alla barn växer, utvecklas, drömmer och når sina mål. Varje barn ska mötas av höga förväntningar och en tro på att de kan lyckas. Förskolan ger alla barn en tryggare, mer lärorik och mer stimulerande uppväxt. En bra förskola för alla är en bra grund för ökad jämlikhet. Förskolan ska präglas av hög kvalitet där barnens lust och möjligheter att lära tas tillvara under lekfulla former.

Även grund- och grundsärskola och fritidshem ska präglas av hög kvalitet där varje elev når sitt bästa. Elever i grundskolan som behöver mer tid för sitt lärande ska få tillgång till lovskola och läxhjälp. Den av staten inrättade läsa-skriva-räkna-garantin ska följas upp. Språket är nyckeln till all annan kunskap. Alla ska lära sig god svenska och det språkutvecklande arbetet ska stärkas ytterligare. Att behålla och utveckla sitt modersmål stärker annan inläring. Gymnasieskolan innebär ett stort steg ut i vuxenlivet. Eleverna ska nå en gymnasieexamen. Alla elever utvecklas genom utbildning, men yrkesutbildningarna ska även möta samhällets och arbetsmarknadens behov. Lärcentrum har en viktig roll i det livslånga lärandet samt att göra utbildning mer tillgänglig för fler.

För många barn fortsätter skoldagen på fritidshemmet. Timmarna efter skolan är viktiga för barns lärande och sociala utveckling. Med utbildad personal och bra lokaler vill vi socialdemokrater att fritidshemmet är en pedagogiskt stimulerande miljö där barn utvecklas och får stöd.

Skolan är en plats för alla barn. Därför måste det finnas resurser att fånga upp de barn som behöver extra stöd och hjälp. Psykisk ohälsa ökar tyvärr bland barn och unga. Det kan finnas många orsaker till att barn mår dåligt och skolan kan inte lösa allt, det viktiga är att vuxna runt barnet uppmärksammar detta och ser till att rätt hjälp erbjuds. Vi socialdemokrater vill bygga ut barn och elevhälsan för att säkerställa att alla barn får det stöd de behöver för att nå sin fulla potential.

Det innebär att anpassningar av skolmiljön och klassrummet ibland behöver göras för barn med neuropsykiatriska funktionshinder eller andra särskilda behov. Kunskap måste ständigt uppdateras. Vi socialdemokrater vill stärka kompetensen hos personalen i förskola och skola om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar för att alla ska kunna bemöta och undervisa barn utifrån deras behov. Vid nybyggnationer av skolor ska kunskap inhämtas om hur behoven hos barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar kan tillgodoses i den fysiska miljön.

Skolorna bärs av lärarna. Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare som betonar lärares kärnuppdrag och ser till att kompetensutveckling och utbildning anordnas.

Kultur är viktigt. Alla har rätt till en bildningsresa och att växa som människa. Tillgång på musik, teater, bildkonst och konstnärlig gestaltning kräver ett systematiskt arbete. Föreningslivet, folkbildningen och folkrörelsen, trossamfunden, det professionella och ideella kulturlivet, biblioteken och kulturinstitutioner är alla så viktiga i det arbetet. Idrotten är av särskild betydelse.

Det här kommer vi socialdemokrater göra för att bygga kunskap och bildning i Osby kommun:

- Verka för att fler barn deltar i förskolans verksamhet.
- Fortsätta ge möjlighet att vidareutbilda sig till förskollärare, grundlärare mot fritidshem och lärare.
- Värna ett tydligt språkutvecklande arbete i förskola, grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildningen genom bland annat modersmålsundervisning.
- Se till att alla elever lämnar grundskolan med godkända betyg samt att elever på gymnasie- och vuxenutbildning fullföljer utbildningen.
- Alla elever i grund- och gymnasieskola ska erbjudas läxhjälp under schemalagd skoltid.
- Anpassa utbildningar på gymnasiet och yrkesvux så att de bättre matchar arbetsmarknadens behov.
- Förstärka kompetensen inom barn- och elevhälsan samt verka för bättre samverkan mellan skola, socialtjänst och andra myndigheter.
- Inrätta kommunal fritidsbank för mer jämlika villkor i föreningslivet.
- Verka för en kulturgaranti för barn.

Hållbar äldreomsorg i Osby kommun

Vårt land och vår välfärd byggdes av generationer före oss. Alla de möjligheter vi har idag har andra givit oss förutsättningar att få. På samma sätt som människor i hundra år har kämpat för att nästa generation ska få bättre förutsättningar än de själva haft ska vi se till så att våra äldre får en bättre ålderdom än deras föräldrar hade. Därför är det självklart att fortsätta satsa på en äldreomsorg av god kvalitet, oavsett om man bor kvar i sitt hem eller flyttar till ett särskilt boende.

Att vårda en åldrande make eller maka är ibland ett tungt arbete. Sjukdom eller tidigt åldrande hos en livskamrat lägger ett stort ansvar på den som ännu är frisk, men själv åldras. Därför ska alla som vårdar någon i sitt hem erbjudas stöd. På så vis möjliggör vi att den som vårdar en anhörig orkar med och att den som vårdas har det bra. Insatserna ska utvecklas i samarbete med dem som ska ta emot det.

Att fler lever längre är det bästa måttet på ett lyckat samhällsbygge. Nu när andelen äldre i Osby kommun växer ökar även behoven. Därför behöver vi bygga ut äldreomsorgens olika delar. Det krävs såväl förebyggande verksamhet, satsningar på de insatser som riktas till de svårast sjuka och möjlighet för alla att planera för sitt åldrande genom fler tillgängliga boenden. Tillgång på medicinsk kompetens på äldreboende, i hemtjänsten och i hemsjukvården ska säkras. Psykisk ohälsa hos äldre behöver uppmärksammas och ofrivillig ensamhet bemötas.

Vi kommer även att fortsätta lägga kraft på mer samverkan med Region Skåne för att förhindra att äldre och sköra människor faller mellan stolarna i de stunder då samhällets insatser behövs som mest.

Maten och måltiderna är viktiga för hälsan och för vår livskvalitet. Detta gäller särskilt när vi blir äldre, svagare och aptiten kanske minskar. God och vällagad mat är därför en självklarhet och en förutsättning för ett hälsosamt åldrande.

Ny teknik ger nya möjligheter. Digitala lösningar ger möjlighet att ha kontakt med anhöriga eller få upplevelser inom kultur- och nöjesvärlden. För att möjliggöra detta behöver personal inom äldreomsorgen ha den kompetens som krävs för att stödja de äldre.

Personalens insatser utgör kvaliteten i äldreomsorgen. Personalens arbetsmiljö och arbetsvillkor är avgörande, liksom möjligheten till utveckling och omställning.

Det här kommer vi socialdemokrater att göra för att bygga en hållbar äldreomsorg i Osby kommun:

- Ta tillvara nya tekniklösningar som skapar trygghet och ökar människors möjlighet att leva självständigt.
- Skapa förutsättningar för tillgängliga boenden som främjar möten över generations- och kulturgränser.
- Fortsätta erbjuda hembesök och satsa på tidiga och förebyggande insatser.
- Verka för en (1 st) fast omsorgskontakt i hemtjänsten
- Främja samarbete mellan kommunen och föreningslivet för att öka möjligheten till motionsidrott i alla åldrar.
- Erbjud utbildning till undersköterska på betald arbetstid.
- Förstärka stödet till de som vårdar en anhörig.

Den livsviktiga hälsan

Hälsa är ojämnt fördelad bland befolkningen och livslängd är tydligt kopplad till boendemöjligheter och klass. För oss socialdemokrater är hälsa ett vitt begrepp som genomsyrar de flesta av våra politikområden. För att bygga det bästa och mest jämlika samhället behöver vi ha bra bostäder

som alla har råd med, ett hållbart och hälsosamt arbetsliv där alla orkar arbeta fram till pensionen och satsningar på ett tillgängligt friluftsliv för alla grupper.

Den största folksjukdomen i Sverige är den ofrivilliga ensamheten. Den skär genom befolkningens alla lager och drabbar såväl unga som gamla, fattiga och rika. Det behövs fler öppna mötesplatser i Osby kommun, tillgängliga arenor där människor kan mötas och umgås. Därför vill vi stötta föreningslivet och frivilligorganisationer i deras viktiga uppgift.

Kommunen har ansvar för att förebygga psykisk ohälsa och missbruksproblematik. För oss socialdemokrater är det viktigt att alla som behöver hjälp får det i ett tidigt skede. Vi kommer att arbeta för ökad tillgänglighet till psykiatri, framför allt för barn och unga för bättre möjligheter till tidigare insatser. Vi behöver satsa på attraktiva insatser och det ska vara lätt att söka rådgivning och stöd. Det är viktigt att kommunens olika verksamheter samverkar för att var och en ska få rätt insatser i rätt tid.

Vi vill fortsätta våra satsningar på Familjehuset som är en mycket bra verksamhet där människor kan träffas för att främja det friska, men även söka stöd i svåra frågor som har med barn och föräldraskap att göra.

Våld i hemmet är vårt äldsta samhällsproblem. Den som söker hjälp i en akut situation ska mötas av professionalitet, kunskap och snabba insatser. Alla kommunens verksamheter har ett stort ansvar att arbeta förebyggande samt att uppmärksamma situationer där hjälp kan behöva erbjudas.

Vi behöver främja goda förebilder och fostra våra barn att respektera varandra. Därför vill vi socialdemokrater att Osby kommun ska erbjuda ungdomsledare från alla föreningar, som tar emot kommunala bidrag, regelbunden handledning och utbildning.

Att känna sig trygg är en viktig del av ett hälsosamt liv. Vi socialdemokrater ser att trygghet kan vara många olika saker. För en del handlar det om att vara trygg med att mina äldre anhöriga får en god omsorg, att mitt barn inte blir illa behandlade på skolgården eller att jag får den hjälp jag behöver om jag förlorar mitt arbete och därmed min försörjning. Trygghet handlar också om att kunna vistas obehindrat på olika platser och att inte bli utsatt för brott. Samarbete med andra myndigheter som polis och sjukvård är helt avgörande för att våra kommuninvånare ska känna sig trygga.

Det här kommer vi socialdemokrater att göra för att främja god hälsa i Osby kommun:

- Satsa på fler mötesplatser för alla åldrar
- Värna det viktiga hälsofrämjande och förebyggande arbetet på Familjehuset
- Stärka och utveckla barn- och elevhälsans verksamhet
- Anställa specialpedagoger i förskolan
- Stärka och utveckla anhörigstödet inom olika verksamheter
- Utveckla arbetet mot våld i nära relationer.
- Stärka barnperspektivet genom utvecklad samverkan mellan verksamheterna
- Stödja värdegrundsarbetet i föreningslivet genom årlig utbildning och stöd för ungdomsledare.

Vi bygger samhället hållbart

Vi socialdemokrater vill bygga ett samhälle som är ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbart.

En förutsättning för ett socialt hållbart samhällsbygge är en fungerande välfärd som utjämnar skillnader och inriktas på människors behov. Vård ska fördelas efter behov, äldreomsorgen ska hålla hög kvalitet och barn och unga ska få god utbildning och bildning. Alla har rätt till ett arbete, och alla som kan ska arbeta och bidra solidariskt till samhällsbygget. Arbetet ska stärka den som arbetar. Alla jobb ska vara bra jobb.

Det ska finnas bra bostäder med livsmiljöer som är hälsosamma, trygga och säkra och som skapar förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor, gemenskap och sociala sammanhang.

Klimatomställningen är vår tids ödesfråga. Klimatpåverkan ska begränsas och arbetet med klimatanpassning ska intensifieras. Vi socialdemokrater vill ta ansvar för att lämna över ett samhälle till nästa generation där de stora miljöproblemen är lösta.

Det ekonomisk hållbara samhällsbygget innebär att varje generation själv bär kostnaderna för vad den konsumerar. Ingen generation ska behöva betala för det den tidigare generationen förbrukade. Beslut och viktiga investeringar ska inte heller skjutas upp så de drabbar kommande generationer.

Hållbart klimat

Klimatförändringen är på riktigt. Var och en av oss påverkas. Livets grundläggande förutsättningar hotas, tillgången på friskt vatten, ekosystem, biologisk mångfald, livsmedelsproduktion, med mera. Mänsklig säkerhet och hälsa riskeras.

Vi socialdemokrater menar att omställningstakten måste öka även i Osby kommun. Arbetet med att anpassa till förnybar energiproduktion och att energieffektivisera ska intensifieras. De konsumtionsbaserade utsläppen ska minska och möjligheten att återvinna och återbruka måste stärkas. Avfallshanteringen i kommunen ska inriktas på att förebygga avfall och att sortera avfall på bästa möjliga sätt.

Ekologisk mångfald ska värnas genom långsiktigt skydd av natur och genom att återskapa naturmiljöer. Våra vattenmiljöer är viktiga för att gynna biologisk mångfald, kommunens sjöar och vattendrag ska vara friska.

Klimatsmarta transporter förutsätter en fungerande kollektivtrafik, utbyggnad av cykelvägar, samåkningsplatser, laddningsmöjligheter för elbilar, med mera

Det här kommer vi socialdemokrater att göra för en hållbar klimatutveckling:

- Förbättra dagvattenhanteringen ansvarsfullt genom att minska mängden hårdgjorda ytor, anlägga sedimenteringsdammar, med mera
- Ta ansvar för en hållbar konsumtion i de kommunala verksamheterna till exempel genom att återvinna och återbruka och öka andelen klimatsmart mat.

- Bygga ut cykelvägar i de större tätorterna och verka för att kommundelarna knyts samman. Möjliggöra samåkningsplatser på strategiska platser i kommunen.
- Underlätta anpassningen till förnybar energiproduktion och intensiviera arbetet med energieffektivisering
- Stimulera klimat- och energieffektivt byggande
- Verka för utveckling av kollektivtrafik särskilt kopplad till att underlätta arbetspendling
- Skapa förutsättningar för biologisk mångfald och fungerande ekosystem, kommunens vattendrag ska vara friska, djur och växter ska kunna leva.
- De kommunägda skogarna och grönområden ska vårdas på hållbart föredömligt sätt

Hållbara boenden och levande samhällen

Alla delar av kommunen ska ha förutsättningar att växa och alla delar av kommunen ska kunna känna att den samlade kommunala organisationen stödjer och stärker varje dels förutsättningar för att utvecklas.

Ett eget hem ska vara den trygga punkten i varje människas liv. För oss socialdemokrater är en bostad en social rättighet. Osby kommun ska erbjuda många olika typer av boenden som bygger på hållbarhet och som är anpassade för människor i olika skeden av livet. Vi vill se en blandad bebyggelse med olika upplåtelseformer med fokus på trygghet, skapa gränsöverskridande möten mellan människor, främja samhällsgemenskap och inkludering.

Gator och torg i Osby kommun ska vara trygga mötesplatser som är tillgängliga för alla. Vi socialdemokrater vill fortsätta att utveckla våra gemensamma platser till mötesplatser som är attraktiva, vackra och inbjudande.

I ett socialt hållbart samhälle ska alla medborgare kunna ta del av ett aktivt kultur- och föreningsliv. Kultur- och föreningsliv är en brygga mellan generationer, samhällsklasser och människor med olika etniska bakgrunder. Ett aktivt kultur- och föreningsliv för oss närmare varandra och skapar förståelse för hur vår gemensamma demokrati fungerar.

Det här kommer vi socialdemokrater att göra för att bygga ett hållbart och levande samhälle:

- Ta initiativ till samarbete mellan kommun, näringsliv, andra samhällsaktörer och civilsamhället för gemensamt arbete med trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder.
- Verka för bostadsområden med en varierad bebyggelse och blandade upplåtelseformer
- Intensifiera arbetet med att röja sly och buskage, bättre utomhusbelysning och snabbare åtgärder vid skadegörelse och klotter
- Arbeta för att utveckla centrum i kommunens tätorter. Gator och torg ska vara trygga, vackra och erbjuda attraktiva mötesplatser.
- Värna kultur- och föreningsliv med särskilt fokus på tillgänglighet inkludering och jämlikhet, samt på utveckling av verksamhet för barn och unga
- Fortsatt satsning på kommunens fritidsgårdar.

Vi bygger ett hållbart arbetsliv

Arbete handlar om mer än bara försörjning, det gör oss till en del av en gemenskap, där vi kan utvecklas och lära nytt. Egen inkomst ger möjlighet att leva friare, bestämma själv och planera framåt. Arbete är också grunden för den tillväxt som gör det möjligt att stärka välfärden och bygga ett starkare och mer jämlikt samhälle. Att alla som kan arbeta också gör det, är centralt för sammanhållning och ett brett stöd för ett solidariskt samhällsbygge. Arbete är därmed både en rätt och en plikt.

Vi socialdemokrater ska verka för att alla som vill och kan arbeta ska ges möjligheter till detta. För att uppnå detta krävs bland annat bra samarbete med näringslivet, jobb åt alla samt att Osby kommun är en attraktiv arbetsgivare.

Utvecklat samarbete med näringslivet

Ett livskraftigt näringsliv som erbjuder människor arbetstillfällen och som lägger grunden för skatteintäkter är av avgörande betydelse för Osby kommun. Samtidigt är näringslivet beroende av kommunens kärnverksamheter t ex inom skola, vård och omsorg.

Det här kommer vi socialdemokrater göra för att bygga ett bra samarbete med näringslivet:

- Se till så det finns aktuella och användbara detaljplaner för näringsverksamheter.
- Stötta företag vid kompetensförsörjning.
- Vara behjälplig med tandemrekryteringar.
- Förbättra rådgivning vid tillstånd/nystart av företag.
- Verka för bättre infrastruktur som väg, järnväg och fiber
- Underlätta samverkan och förmedla information mellan olika företagare, t ex vid behov av lokaler och mark.

Arbete åt alla

Vi socialdemokrater ser alla kommuninvånare som en tillgång. Att ha ett arbete innebär förutom ekonomisk frihet också en känsla av uppskattning, tillfredsställelse och stolthet. Ett arbete är också viktig i integrationsarbetet. Vår utgångspunkt är att alla som kan arbeta vill arbeta. Därför kommer vi socialdemokrater att fortsätta verka för full sysselsättning.

Vi är även beredda att överta det ansvar Arbetsförmedlingen idag har. Vi anser att kommunen är bättre lämpad än staten att matcha våra arbetssökande kommuninvånare mot vårt lokala näringsliv. Vi vill fortsätta driva på för att fler ska komma närmare arbetslivet och ha den kompetens som efterfrågas av arbetsgivare.

Alla ska ges möjlighet att vara med och bidra till vår gemensamma välfärd eftersom det finns arbetsuppgifter att utföra.

Att se sina föräldrar gå till jobbet är ett viktigt steg för att en dag bli självförsörjande. När föräldrar kan försörja sina barn genom eget arbete ökar möjligheterna att ta ansvar för sin familj.

Det här kommer vi socialdemokrater göra för att nå målet om full sysselsättning:

- Fortsätta satsningen på att personer som står långt från arbetsmarknaden blir självförsörjande (Kompetensas verksamhet).
- Se till att alla kommuninvånare får möjlighet att bli sitt bästa jag.
- Arbeta för att kommunen övertar arbetsförmedlingens ansvar.
- Se befolkningen som en tillgång och se förmågan hos alla.
- Fortsatt satsning på sommarjobb åt ungdomar

Attraktiv arbetsgivare

Pensionsavgångar och ökad efterfrågan på välfärdstjänster gör att kommuner och regioner behöver rekrytera många nya medarbetare de kommande åren. Så är också fallet i Osby kommun. För att hålla en hög kvalitet i våra verksamheter krävs att vi kan behålla och rekrytera de bästa välfärdsarbetarna. Osby kommun kan vara med och konkurrera om arbetskraften genom att vara en attraktiv arbetsgivare.

Arbetslivet är ännu inte jämställt och alla orkar inte arbeta fram till pensionen. På så sätt är arbetslivsrelaterad ohälsa en evig klassfråga och en orättvisa som vi socialdemokrater vill bekämpa.

Det här kommer vi socialdemokrater göra för att Osby kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare:

- Heltid som rättighet och deltid som en möjlighet.
- Se till så att Osby kommun är en transparent organisation där personalen har inflytande och får bra information.
- Kompetensutveckla våra medarbetare
- Ha ett jämställdhetsperspektiv i alla verksamheter
- Ta bort delade turer inom äldreomsorgen

